

KVINNORNAS TIDNING

24 September 1922.

N:o 39. 2:dra årg.

Annonsspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje Söndag.

Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLÖF. För annons- och ekonomivdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Vallgatan 27, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6: — 1/2 år Kr. 3: 75.
Lösnummer 15 öre.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1922

(Eftertryck förbjudes.)

Bryggör.

Av Docenten **Hilma Borelius.**

(Sv. Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.)

Nyss har en folkomröstning ägt rum. Den anordnades för att uttröna "stämningen" i landet för eller mot fullständigt rusdrycksförbud. Kvinnor röstade för förbud, kvinnor röstade emot.

Den ansedda engelska tidningen *Manchester Guardian* har alldeles rätt i sina reflexioner om vanskligheten av metoden att uppdelade de röstande medborgarna i olika slag, en metod, som om den vunnit insteg, skulle kunna begagnas även för andra gruppindelningar än dem mellan män och kvinnor. Men hur det än må förhålla sig med referendum-principen över huvud eller med gruppansammanräkning — en särprägel har för visso en del av kvinnliga omröstningen vid detta tillfälle haft. Och denna särprägel bör göra det lätt för kvinnor på ömse sidor om den skiljeväg, det här var fråga om, att hålla sig fria från partifanatism och känna vänligt för varandra. Särprägel är *hemsynpunkten*. Utan att därmed på något vis ge "kvinnan" ett moraliskt högre betyg i det hela än "mannen", vågar man väl förmoda att färre kvinnor än män i denna fråga röstat i konsument- eller affärsintresse eller "politik". Folkknytkerhet ligger så väsentligt i kvinnornas och hennens intresse, även om meningarna om vägen dit gå isär.

Det är endast såsom exempel förbudsomröstningen här nämnes, såsom exempel på frågor, där det kvinnorna emellan, frånsett undantagen, finnes en ganska långtgående faktisk solidaritet i fråga om det önskvärda, samtidigt som de dock omfattade olika meningar om sättet att vinna det. Denna solidaritet borde vara den bästa grund för *fördragsamhet* — den fördragsamhet, som i så sorglig grad saknas i denna partiförbistrade tid.

Solidaritets och meningsskiljaktighet tillsammans fostrade inom den kvinnliga rösträttsrörelsen en av vederbörande själva förut oand tolerans. *Solidaritets och meningsskiljaktighet* kan även hos de röstande kvinnorna befördra tolerans.

För i någon mån kritiska blickar har den politiska medborgerlighetens glans, därest de någonsin menat sig varsna en sådan, bleknat lika mycket som den krigiska "åran". I ordkarg nykterhet fylla de sina "medborgerliga plikter", avstående från fraserernas proportionsförvillande rus.

Förmågan att gagna är vida mera kringskuren än förmågan att skada. Att förbättra sitt eget och andras läge är icke var och en givet. Föresatsen att icke göra ont värre är en torftig och glanslös men nyttig föresats.

Bildandet av ett politiskt "kvinnoparti" vore, även om det vore utförbart icke önskvärdt. I hög grad önskvärdt och behövt är däremot, att i hela sammanlevnaden mellan människorna en anda av försonlighet och beredvillighet att förstå, en benägenhet att tyda till det bästa och att göra det mesta möjliga av de anknytnings-

punkter, som finnas, kunde bryta hätskhetens och förtyndningens onda vana. Varje parti pekar på och hetsar mot de andras brister eller övergrepp men är för sig själv, i sin egen press, öfelbart. Man är rädd för att själv beträda hovsamhetens väg, innan de andra visat lust därtill — och ingen börjar. Ofelbarhetstaktiken och föraktet för motståndarna måste reta dessa, även där icke grova ord förekomma.

Det ligger nära till hands att komma in på ett överklagt betraktelsesätt, när man talar om "kvinnornas nyförvärvade medborgerliga rättigheter". Det låter sig ej göra att på en gång hålla fram en viss grad av intresse och omdöme i "politik" hos kvinnorna — mängden eller fåtalet — och att betrakta dem som en alldeles ny faktor, oberoende av det förregående.

Rösträtts meddelande åstadkommer ingen magisk förändring. Kvinnorna ha icke varit utestängda från varken hets eller fördomar. Nu gäller det om insikt och god vilja skola växa på fördomarnas bekostnad eller fördomarna förgrena sig.

Det är en torftig, men icke alldeles gagnlös föresats, om man beslutar sig för att icke göra ont värre, att icke låta behövt politisk "skolning" bli skolning i ofördragsamhet, att för sin del odla den mänskliga välviljan, tills den växer upp över partimurarna.

Varför icke visa erkännande och beredvillig sympati för de initiativ man kan gilla, från vad håll de än komma? Här i Sverige finnas skaror och åter skaror, för vilka Tysklands och tyskarnas läge under Versaillesfredens bestämmelser äro till djup indignation och dov plåga. Varför ha icke socialistiska tysk-vänner intet vänligt ord, knappt ett ögonblicks uppmärksamhet för de svenska socialisternas uttalande för revision? Det må till stor del bero på trötthet och skepsis: Vad tjänar det till med en resolution mer eller mindre? Gott och väl. Men dels är det, för att icke bli ännu tröttare och mera skeptisk, nödvändigt att bekämpa sin egen skepsis, dels behövs det så skriande väl exempel på att värdesättningen av vad som säges icke bara beror på från vad håll det kommer.

Detta är blott ett exempel och ett stämningsexempel mer än ett politiskt. Men stämningar betyda, också inom det rent politiska mer än det erkännes.

Det är politisk sed att tåga i de punkter, där man, om man talade, skulle nödgas inrymma något rätt åt "motståndaren". Vsheten av denna etikett är tvivelaktig. Den kommer andra parten att blott mera lidelsefullt klamra sig fast vid den utelämnade punkten och gör honom oemottaglig för de än så goda argument, som draperats omkring den, för att dölja den.

Att besitta eller förvärva enfalden eller modet att kunna erkänna som riktigt även det som kommer från

Pioniärer.

Det är en stor obebyggd tomt, liggande något undgängd, men dock endast ett par hundra meter från samhällets centrala delar. Den är så ovärdad, så belamrad med skräp, att den måste tillhöra staden — en enskild ägare skulle ögonblickligen bötfällas.

Marken, av hård lera, är bevuxen av frodigt ogräs, tistlar och annat, varibland ligger utstrött rostiga bleckburkar, järnband, brädstumpar, tegelstenar, papper, som om sopplådar då och då tömdes där ute. En plats, vars ruslighet förnimmes av de kringboende som ett stort obehag, och från vilken de förbigående vända bort blicken. Men ingen känner något ansvar gent emot denna försummade skräpiga plats, någon förpliktelse att snygga upp och ordna till, ingen tror att det låter sig göra.

Men i våras var det verkligen en man och en kvinna, som satte spaden i den stenhårda marken. På lediga stunder, då de andra njöte sin vila, grävde de upp var sitt stycke jord, ränsade bort ogräsrötter, sådde och planterade.

De andra sågo på med en blandning av överraskning, gäckeri och tveivel. — Vilket oerhört arbete! Och alldeles säkert dömt att misslyckas.

Men nu ligga de bearbetade styckena som yppiga små trädgårdar på skräptomten. I kvinnans plantering frodas alla slags grönsaker, och ett litet hörn är avskilt för blommor. I mannens täppa är det nästan endast blommor, lukterter, violer, ast-rar, sömntutor, och jättestora solrosor stå som vindskydd mot norr.

Runt om — som förut — ogräs, bleckburkar, brädlappar, smutsigt papper — Folket i husen omkring, som på sin väg in till stadens inre sneddor över planen, stannar och betraktar rikedomarne i de båda täpporna, förvånade, en smula rödda. Tänk att något så vackert kunde trollas fram ur denna omedgörliga mark! En och annan mäter med blicken ut åt sig ett stycke, där han eller hon nästa vår skall sätta ner sin spade och skapa en ny liten blommande täppa.

De två första, *pioniärerna*, ha fullgjort sin uppgift. De ha visat att arbetet kunde utföras, att det lönade sig och gav ett resultat att fröjdas åt. De tveksamma, de obestutsamma, de tvivlande hava fått det bevis de behöva för att våga sig i kast med arbetet. En höstdag om ett eller annat år skall hela skräptomten ligga där förvandlad till en vacker och värdefull örtagård.

Tanken går till alla dessa sociala missförhållanden, vilka man förnimmer som en plåga, en olycka, en framtida fara, utan att dock införa desamma känna något ansvar, någon förpliktelse att ordna upp och rätta till, ja, utan att ens våga tro

"orätt" håll — därom borde kvinnorna vinnlägga sig. Det skulle småningom slå bro över mången gapande klyfta.

Frankrikes förslag om en konferens för Orientfrågans fredliga lösning. Med vilka känslor är icke svårt att förstå. Det mäktiga Albion har i en livssak svikits av sina allierade, främst Frankrike, och tvingats till ett påkostande, politiskt farligt återtag. Intrycket härav måste ytterligare förstärkas av den gäcksamma ton den franska prässen anslår: Var god, kära vän, och tillämpa själv i fråga om Turkiet de fredliga lärdomar ni tutat våra öron fulla med när det gällt oss och tyskarnes!

Den tyska skadestandsfrågan har under tiden ordnats för de närmaste sex månaderna. Belgien har i stället för de den 15 aug. och 15 sept. förfallna skadestandsbeloppen fått tyska skattkammarväxlar med borgen av engelska riksbanken, som i sin ordning har säkerhet i en tysk gulddeposition.

Danmark har fått en riksskandal i den stora Landmandsbankens fall. Av bankens aktiekapital har c:a 175,000,000 kr. bortsvindlats på jobbareföretag och aktiespekulationer. För att förhindra konkurs med därav följande förödande verkningar för alla i banken intresserade har staten tillsammans med en del bankinstitut tecknat preferensaktier till ett belopp av ett hundra mill. kronor. Bankens direktör etatsrådet Glückstadt står i denna bankskandal som den skyldige.

Äktenskapet.

För och mot.

Det är den största nåd, när man och hustru hjärtligt och stadigt älska varandra. Kärleken är i sin början eldig och fruktbar, vi bländas av den och gå liksom i ett rus. När ruset är bortsvunnet, kvarstår hos frömma människor den rätta käleken. Hos de icke fromme kvarstår ångern.

Martin Luther.

Först när det väsende, med vilket jag lever i jordelivets ömmaste förbindelse, i andligt hänseende är mig lika nära, först då är mitt äktenskap sedligt och därför också estetiskt skönt.

Sören Kierkegaard.

Antingen du gifter dig eller icke, skall du ångra det.

Sokrates.

Den ogifta individen är blott till hälften en människa.

J. G. Fichte.

En var som håller bröllop är som dogen, som förmåler sig med Adriatiska havet; han vet ej vad som finnes i det han åktar: skatter, pärlor, odjur, okända stormar.

Heinrich Heine.

En kvinna är ej alltid lycklig med den man hon älskar, men hon är alltid olycklig med den man hon icke älskar.

T. Fuller.

Äktenskapet är det enda av vår lag erkända slaveriet. Ingen mera slav får enligt lagen finnas än husmodern i varje familj.

John Stuart Mill.

Trefalt sälla och mer ändå Dem olösliga band hålla tillsamman; som Kärlek, söndrad av intet gnabb, Ej skall lösa i sär före den sista dag.

Horatius.

Ett mot mänsklig lycka mera raffinerat system än äktenskapet kunde svårigen upptäckas.

P. Schelley.

Det ligger ej stor vikt därpå med vem man gifter sig, ty man upptäcker ändå ofelbart den följande dagen, att man gift sig med — en annan.

S. Rogers.

Att finna varandra när själen är ung Och följa till åldern varandra, När vägen är lätt och när vägen är tung Med glädje tillsammans den vandra; Var gives i världen för tvänne En lott, som kan liknas vid denne?

G. Rodhe.

Ett hem det är, där dina tankar alla Likat barn vid faderns knä ej känna tvång, Där varje hjärtats känsla mäktar kalla

Ett gensvar fram, en högstämd växelsång.

Ett hem det är, där dina lockar gröna Men ingen giver akt på årens tal, Där kära minnen uti fjärran blåna Som bergets toppar kring en stilla dal.

Henrik Ibsen.

Giftermål är en förtvivlad handling. Grodorna i Aesopi fabel voro visa; de önskade vatten, men ville ej hoppa i brunnen, emedan de ej kunde komma därutur.

J. Selden.

I de flesta eller kanske i nästan alla äktenskap går väl den egentliga erotiska förälskelsen bort, men i stället för den kommer en djupare och starkare känsla, den rätta kärleken, som utvecklas i och genom själva äktenskapet... Den uppkommer på det sättet att under samlivet de två människorna bliva bekanta med det innerligt älskliga, som varje personlighet gömmer, och som det är äktenskapsplikt att framdraga och bevara.

V. Topsøe.

Ja, vad är nu sanning av allt detta motstridiga?!

Erfarenheten kan liknas vid en kam, som man får, när man förlorat allt sitt hår.

**SKANDINAVISKA
KREDITAKTIEBOLAGET**
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
öfver hela landet

EGNA FONDER KR. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

**I VARJE
SVENSKT HEM**

som vill följa
dagshändelserna
inom politikens,
handels-, kons-
stens och littera-
turens område
**läser man
numera**

**GÖTEBORGS HANDELS-
OCH SJÖFARTS-TIDNING**

Nordiska Handelsbanken

Stockholm. GÖTEBORG. Malmö.

Egna fonder: Kr. 72,650,000:—

**Fullständig bankrörelse.
Notariatavdelning.**

Förvaltar enskildas och hussors värdehandlingar mot billig avgift.

Edstams Manufaktur- och
Trikåmagasin
KUNSGATAN 28

rekommenderar sitt väl sorterade lager
av blus- och klädningstygger i ylle
och bomull, trikåvaror och linnevävnader.
Billiga priser. Reel behandling.

**Aningar och
drömmar.**

Av **Attis Vennemo.**

Man skulle kunna uppdelade
mänskligheten i två klasser: sådana
som ha aningar och sådana som
icke ha det.

Den senare kategorien skall aldrig
förstå den förra. Så snart spör-
målet gäller områden, som ligga
utanför den handgripliga verklighets-
värld gå deras vägar ohjälpligt
isär.

En verklig aningens människa är
på visst sätt en martyr. Liksom
en trådlös apparat erfar hon med
en oerhörd överkänslighet vad som
sker inom den ifråga om utsträck-
ning i rummet nästan obegränsade
rayon, på vilken hennes medvetan-
de är inställt. När en sådan per-
son exempelvis tar avsked av en
annan avklippes därmed ej såsom
vanligen sker för andra kontakten
med denne, utan förbindelsen fort-
far på telepatisk väg. Över huvud
taget befrias han aldrig från kon-
takter med de människor han en
gång träffat i sitt liv.

En människa, som är utsatt för
telepatiska strömmar, kan småning-
om utveckla denna känslighet till
en otrolig höjd. Hon känner så-
lunda icke blott åt något behagligt
eller obehagligt sker, utan kan även
med ett för andra obekant spår-
sinne i oerhörd många fall *lokali-
sera* detta. En person är till exem-
pel borta från sitt hem och gripes
plötsligt utan orsak av en fruktans-
värd ångest. Oroad och sökande
kastar han sig först som en feber-
sjuk i yrsel mellan alla möjligheter,
men erfar med ens en känsla som
om ledningen vore klar, då han
kommer att tänka på sitt hem. Och
det händer att han därvid kan se,
d. v. s. ana just vad som inträffat
och vem utav hans närmaste som
drabbats av tråkigheten. En annan
gång strömmar likaledes utan syn-
bar orsak en känsla av överdådig
glädje in över honom. Och han vet,
även om han icke kan bestämma
arten av det, att något för honom
gynnsamt eller glädjande skett på
jorden.

På grund av den oändligt myc-
ket större kunskap om livets gång

att ett så oerhört arbete är utför-
bart.

Var äro pionjärerna? Var äro de
som känna sig ansvariga, som äga
tro, förtröstan och mod att handla,
att gripa sig an med ett till synes
hopplöst arbete? Endast de göra
början, rödja det första stycket
ogräsmark, visa att något verkligen
kan åstadkommas, skola de obeslut-
samma, de tvivlandes stora massa,
vunnen och övertygad, rycka in till
undsättning och fullborda verket.

Pionjärerna fram!

Lysningspresenter
alla prislägen.

K. Anderson
Höjningsvärdare
Östra Hamng. 41. Göteborg.

och människors tänkesätt och be-
vekelsegrunder en person med
starkt utvecklat aningssinne, äger,
hör han merendels icke till opti-
misternas skara. För sina närmaste
är han vanligen en slags barome-
ter, vilken oroligt springer upp
och ned alltefter växlingarna mel-
lan stiltje och storm, mellan goda
och onda tilldragelser inom famil-
jen.

Mången kvinna, även bland de
minst utvecklades led, äger denna
sällsamma aningsförmåga. Vem
känner icke bland sin bekantskaps-
krets någon sådan "clairvoyant".
Hon, som långt innan post eller te-
legraf underrättat vet att något led-
samt är i annalkande. Som säger,
när det gäller att hyra en våning:
dit och dit vill jag inte! men som
ej beaktas och sålunda ej ges till-
fälle att avstyra många stundande
obehag. Som säger till sin make
om en person hon kanske blott hör
omtalas: Akta dig för honom! Min
instinkt säger mig, att han ej vill
dig något gott! — och som van-
ligen alltid får sina farhågor be-
kräftade.

Vem erinrar vidare icke hur vid
fruktansvärda katastrofer männi-
skor undsluppit döden endast genom
att följa en hemlig ingivelse. De
skulle ha rest med ångaren eller
taget, som förolyckades, men
gjorde det ej.

Varför? — Onda aningar varna-
de dem.

Aningar skall man giva akt på!
De äro våra osvikligaste rådgivare,
som veta, när ingen i världen vet.
Oftast äro aningarnas människor
även livliga drömmare och genom-
snittligt sett äro de oftare kvinnor
än män. Högt utvecklade män, som
sysselsätta sig med själsliga ting,
besitta dock ofta detta, man skulle
nästan vilja säga speciellt kvinnliga
sjätte sinne, som anar, får ingi-
velser och drömmar. För att end-
ast nämna några exempel ur litera-
turen finna vi det hos Victor
Hugo, Maupassant, Poe och i all-
deles ovanligt hög grad hos Strind-
berg, som ju beklagligt nog hade
starka skäl för den förföljelsemani,
varav han inbillningssjukt ansågs
lida samt stänkvis hos Hjalmar
Söderberg. Selma Lagerlöf ger ofta
intryck av förtrogenhet med denna
värld bortom världen och hos Emelie
Flygare-Carlén träffar man stund-
om på ställen, där man märker
hur hon trevar efter vägar bakom
de ockulta tingens föllt men utan
att med sitt starka verklighetssin-
ne kunna taga ut steget helt och
fullt emot dem.

Över huvud taget böra nog anin-
gens människor vakta sig för ett
alltför intensivt hängivande åt de
själstillstånd, deras ingivelser och

Den Teosofiska Vägen

Internationell tidskrift
utgiven av KATHERINE TINGLEY
4de hft utkommet.

Prenumerationsavgift för helt
år (6 hft) 10 kr., lösa hft 2 kr.

SVENSK och ENGELSK TEOSOFISK
litteratur till försäljning
och utlåning.

Universella Broderskapets Teosofiska Förlag
Tegnersg. 29. hörnet av Sveaväg. Stockholm 3.
vardagar 10-4.

Teosofiskt intresserade personer inbjudas att
korrespondera — även på svenska — med Mme
Katherine Tingley, Point Loma, Cal., U. S. A.

drömmar skapa. Strömmarna kun-
na visserligen icke stängas ute, men
å andra sidan kunna de också ge-
nom ett alltför ihärdigt grubblan-
de i viss riktning släppas på och
frammana vissa händelser eller
stämningar, som vi icke önska. Ty
långt oftare än ljus och god är
andningen mörk och dyster, och även
när den uppträder som varnare på
vår väg, ikläder den sig mera säll-
an skyddsängeln blida gestalt än
olycksprofetens dystra skepnad,
som med hemlighetsfullt lyftat
finger ger oss ett tecken att häjda
oss och vara på vår vakt.

**"Anderssonskans
Kalle".**

Filmen med ovanstående namn
gör f. n. sitt segertåg genom
Sverige, i höga toner prisad av
pressen.

Det är svårt att förstå. Är en
historia av detta slag verkligen nå-
got att rekommendera åt de sven-
ska barnen, även om det är för de-
ras räkning som den blivit filmat-
iserad? Är pojken "hjälden" en be-
kantskap värd att göra, värd att
beundra och efterlikna?

För att karaktärisera Anders-
sonskans Kalle måste man använ-
da det språk de kvinnliga medspe-
larna begagna — han är ett genu-
int busfrö. Han är icke barnsligt
ostyrig och vild, han är en elak,
hämndlysten, illvillig, rå pojke. Det
är icke fråga om spratt och skäm-
stycken utan om bovstreck i mi-
niatur. Han finner nöje i attentat
mot andras liv och lemmar, han
förstör i en handvändning hängri-
nande det bohag en fattig kvinna
behövt trettio år för att samla. Han

utför icke något arbete, visar icke
ett enda vekt, vackert eller ridder-
ligt drag — icke ens mot modern.
Att han till sist reddar en liten
flicka från att drunkna verkar där-
för icke följdriktigt, utan förefaller
osannolikt, ger intryck av en skild-
ringen åsatt falsk dekoration. En
ungdom av detta lägsinnade slag
utför helt säkert inga hjältebrag-
der utan går med största sannol-
lighet sin raka och raska väg fram
till förbrytelsen och fängelseporten.

Är detta verkligen en lämplig fö-
rebild att etsa in i de barnsliga
åskådarnes minne?

De svenska filmerna hava vunnit
världsrykte för sin stora värde-
fullhet. Det är därför att hoppas,
att det filmskräp, som kallas "Anders-
sonskans Kalle", icke slipper ut
över Sveriges gränser. Eller skola
alla dessa motbjudande figurer in-
för utländska åskådareskaror fram-
ställas som typiska representanter
för den svenska fattigare arbetare-
befolkningen? Kalle själv i all sin
cynism, de manliga fyllbultarne och
denna härva av schaviska kvinn-
folk, som sladdra i gathörnen, små-
stjälja ur lådorna på butiksdiken,
"halsa" porterflaskorna och, lätt-
lurade, av Kalle låta försätta sig i
allehanda löjeväckande situationer
bl. a. sådana, i vilka exponerandet
av deras intimaste underkläder som
ett synnerligen lyckligt funnet ro-
ande moment ingår?

Crayon.

Pensionatsfrun till jungfrun: —
Sade jag inte, att du skulle bära
upp räkningen till herrn på n:r 13.
Jungfrun: — Jo, det har jag just
gjort.

Frun: — Absolut omöjligt! Män-
niskan *sjunger* ju ännu!

LUX

är oöverträffad vid tvätt
av filtar och ylleplagg.

Den ulliga behagliga mjukheten som finnes i filtar, ylle-
koftor, yllestrumpor och alla ylleplagg kan bibehållas om
man tvättar med LUX. Det är så rent att det icke
skadar de mest ömtåliga tyger, och allting kan anförtros åt
LUX utan risk för krympning.
LUX säljes endast i paket.

SUNLIGHT SÄPTVÅL A-B GÖTEBORG.

TREVLIG och INTRESSANT

FÄRSKA
NYHETER
VÄRDEFULLT
INNEHÅLL

**GÖTEBORGS
MORGONPOST**

Den största
morgontidningen

John A. Gahm
Reseffekt- & Lädervaruaffär.

**Damväskor
och
Resväskor**

Korsgatan 12 (hörnet av Kyrkog.) Göteborg

**De förstummade
hundarna.**

Vetenskapen frikänner!

I nummer 36 av Kvinnornas Tid-
ning lämnades en redogörelse för,
hur en samling vivisektionshundar
på Fysiologiska institutionens tak i
Stockholm, vilkas oväsen plågat
och stort grannskapet, på ägarens
d:r Olivecrona föranstaltande ge-
nom operativa ingrepp förstumma-
des. Historien, som över hela lan-
det väckt den pinsammaste upp-
märksamhet, föranledde Nordiska
samfundet till bekämpande av ve-
tenskapligt djurplågeri att göra an-
mälan mot vederbörande läkare
med fordran om undersökning i sa-
ken. En sådan är nu slutförd, men
på ett sätt som ingalunda garan-
terar framtidens vivisektionsoffer
ett mildare öde i de experimentera-
nde läkarnes våld än de nuvarande
njutit.

Vetenskapen frikänner nämligen
d:r Olivecrona.

Vetenskapen frikänner! Och detta
ehuru det på ett tidigare stadi-
um av frågans utredning med full
evidens bevisats att den åtgärd,
som vidtagits mot de stackars dju-
ren, icke ingått som ett slags led i
den vetenskapliga undersökningen,
utan av rent ekonomiska skäl till-
gripits som en i högsta grad be-
tänklig nödfallsåtgärd för att imbe-
spara den ekonomiska förlust som
ett omedelbart avlivande av djuren
eller deras inackordering å annan
plats skulle medföra.

Det verkar icke gott på det all-
männa rättsmedvetandet, när upp-
rörande oegentligheter avfärdas på
sätt som här skett. Tvärtom vitt-
nar det om en cynism mot livet och
skapelsen, som en vanlig människa
har svårt att fatta, när en av de
vetenskapliga försvararna anser det
som "fullt berättigat att genom ett
dubbelsidigt avskärande av nervus
recurrens hindra ett försöksdjur att
störa omgivningen".

Här kan frågas: vilken skriven
eller oskriven lag berättigar män-
niskan att mot ett "försöksdjur" ut-
öva större obarmhärtighet och
grymhet än mot vilket annat djur
som helst på jorden. Är det icke
alldeles nog med de oundvikliga li-
danden som tillfogas dem i veten-
skapens tjänst och med mänsklig-
hetens välfärd som ursäkt?

Men man förstår ju bättre ve-
tenskapens kallsinnighet i frågan
sedan man hört en annan av de
medicinska försvararna på fullt all-
var draga i tvivelsmål huruvida "de
högre djuren äga något verkligt
smärtsinne".

**Möbler, Möbeltyger, Gardiner
Gångmattor, Flossamattor.**

Allt handgjort, konstnärligt, varaktigt och i förhållande till kvalitet billigt.
KONSTFLITEN, GAMLA HÖGSKOLAN. GÖTEBORG

**Kerstin Lindahls
BLOMSTERAFFÄR**

Korsgatan 4, Telefon 8462

Rekommenderas!

MAN SKALL AKTA
SINA KLÄDER
OCH HÄNDER

JAG TVÄTTAR SÅ
MEN ENDAST MED
MERKURTVÅL

**MERKURTVÅL
VIOLA
GÖTEBORG**

HELANDERS

ångrostade

KAFFE

är i smak och arom
oöverträffat

Selma Sjöberg's

DAMFRISERSALONG

Kungsgatan 63. Rikstelefon 4717.

Rekommenderas.

OBS! Nedsläta priser.

Syltkrukor

(av stenmassa)

**Rosenlunds
Bosättnings-Magasin**

Rosenlundsg. 8. Andra Längg. 34.

Gillblads

Köp endast bästa kvalitet
STRUMPOR

Köp ej värdelösa kvalitéer.
Bästa fabrikat blir i längden
billigast. Alla färger till
platsens absolut lägsta
priser.

Man står onekligen en smula
undrande inför en dylik dekla-
ration! Man tycker sig minnas
oändligt många fall, där skadade
eller misshandlade djur på det mest
hjärtskärande sätt givit luft åt
smärta. Den som skriver detta er-
inrar särskilt en rapphönshund, som
av någon illvillig människa fått
svans genomdränkt med terpentin.
Hans klagan, hans tjut, då han
överväldigad av smärta hasade fram
utefter gatstenarna kvarlevande

Offentliga nöjen.
Stora Teatern
 Varje afton kl. 8:
Czardasfurstinnan.
 Operett i 3 akter av E. Kalmán.
Lorensbergsteatern.
 Varje afton kl. 8:
Bröllopsdagar.
 Komedi i 4 akter av Paul Géraldy.
 OBS! Sista veckan.
Nya Teatern.
 I afton Söndag sista gången
Barken Margareta.
 Måndag ingen föreställning. Tisdag Premiär:
Fröken X.
 Lustspel i 3 akter av C. Harcourt.

LILLA TEATERN.
 Varje afton kl. 8 e. m.
 Söndag två förest. kl. 7 o. 9.
En piga bland pigor.

Vita Bandet
Slottsskogen
MUSIK VARJE AFTON
 av en avdelning ur
Göteborgs Symfoniorkester.

PALLADIUM
 Kl. 5,15, 7,15, 9,15
 2:dra veckan.
 Ett av världens roligaste lustspel.
 Herrarna "Fyrtornet" och "Släp-
 vagnen" exellerar i sin hittills stör-
 sta och roligaste film:
Glada Gossars Gästspel.
 Lustspel i 5 akter av *Lau Lauritzen.*
 Officin: Palladiumfilm.
 Barn äga icke tillträde.
 Biljetter 12-3. Tel. 2720 samt efter
 1/2 åven pr tel. 2739.

JÄRNTORGSBIOGRAFEN
 Direktion: Palladium, Göteborg.
 Kl. 5,15, 7,15, 9,15.
 Programmet 25 sept.-1 okt.
Jack Dempseys
 fjärde program ur filmverket "Väg-
 halsiga Jack" En tusen-dollars-swing.
 Pjas i 6 akter.
 Barn äga icke tillträde.
 Biljetter efter kl. 4 tel. 13331.

hos mig såsom ett outplånligt och smärtsamt minne.
 Och förutom det pinsamma intryck det ett i allt gör att en sjuk sak på detta sätt försvaras är det en oerhörd dumhet att tro svenska folket så dumt att det genom sådana förklaringar skulle anse vad som skett på Fysiologiens tak ursäktligt — även om det är vetenskapen som frikänner.

OBS!
 Det har blivit så mycket annonser i det här numret, att texten fått göra sig mer än önskligt. Vi lova bot och bättring! Icke mindre annonser men mycket mera text genom insättande i tidningen vid behov av ännu två sidor!

HERM. MEETHS A.-B.
VOLLMERS—MEETHS
 GÖTEBORG

Spirola-Korsetten
 föres i extra 1:a stjärnk Dräll. Garnrad med broderier i modernaste tyger.
 Färger: Vit, blå, beige eller grå.
 Med ett par strumpband.
Kr. 10.75

Tillverkad av finaste jacquard och försedd med elegant garnityr.
 Färger: Vit botten med rosa eller blått mönster.
 Med 2 par reglerbara strumpband.
Kr. 16.50

Till landsorten mot postforskont.

BLOMMOR
 levereras å nästan hvilken plats som helst i världen genom

Vasa Blomsterhandel
 GUSTAF EKMAN
 GÖTEBORG, STORGATAN 31
 TELEFONNUMMER "VASA" CODE V.D.B. TEL. 434-10368

Medlem av
 The Florists' Telegraph Delivery Association U.S.A. samt
 Blumenspenden-Vermittlung Berlin.
 Ca 4000 blomsteraffärer i världen runt äro anslutna.

Det bästa tvättmedlet för fina och ömtåliga kläder är
Gummans Flingor

Teaterspalten.

Samtidigt som Oscarsteatern i Stockholm nedlade Kusinen från Batavia för att upptaga Corneilles klockor var även *Stora Teatern* i Göteborg färdig att utbyta samma program mot ett av sina tidigare glansnummer, Kalmáns *Czardasfurstinnan* med fröken *Greta Lindgren* och hr *Adolf Jahr* i huvudpartien.

Reprisaftonen av den populära operetten blev i allo angenäm för såväl salong som scen och orkester. Czardasfurstinnan hör till de operetter, som en gång för alla vunnit publikens bevägenhet, och nu särskilt med det stilfulla utförande *Stora Teatern* består den i nuvarande inramning och rollbesättning förtjänar att ses.

Rikliga applåd- och blomsterhyllningar uttryckte den fulltaliga publikens erkänsla för en angenäm teaterkväll.

Mode-premiär hos Vollmers-Meeths.

Shakespeare skulle av glädje vänt sig i sin grav, om han med sina "Förvillelser" kunnat locka en så till trängsel fylld salong, som modets skapare förmått göra med sina diton på Vollmers-Meeths mannekånguppvisning förra lördagen.

NORDLÖFS Handsydd Skodon
 Egen tillverkning.
 Kungsgat. 20.
 GÖTEBORG.
 H. K. H. KRONPRINSENS HOVLEVERANTÖR.

Magasin Vogue
 Drottninggatan 26
 Tel. 13618

HÖSTEN STUNDAR!

Färga Edra urblekta gardiner, draperier och andra plagg med

Marknadens hittills överträffade och billigaste hemfärg. Fråga Eder handlande eller tillskrio
A.-B. NADCO, GÖTEBORG.

Slitstarka BARNKLÄDER
 (Wettergrens tillverkning)

LINDEMARK'S
 NYROGATAN 32 (Mitt emot Domkyrkan)

Nya Zeelands män ha troligen aldrig sett en sådan dam-pluralitet på sitt kvinnfattiga övælde och Göteborgs herrar kunna endast få se den hos Vollmers-Meeths.

Man tycktes ha gått kvinna ur huse. Saken gällde ju också i genging mindre än att skaffa sig kunskap om modets senaste lag — the highest fashion — le dernier cri!

Under musikens toner och oceaner av sorl från den té- och kaffedrickande publiken passerade på levande dockor höstmoderna revy. — Männe det icke sitter någon iten åttondedels-Grünewald också i själen på dem som skapa kvinnomoderna! Atminstone fanns mycket som röjde stark tendens att så helt och hållet förtrycka skapelseens naturliga linjer, att man med fransmannen skulle vilja utropa: "Où est la femme dans tout cela?" Men det fanns också vackra, i form och färg fantasifulla och stilfulla kompositioner, som ögat hade nöje av att se, och som man kunde önska införlivade med den rädsökande publikens garderob. Särskilt gällde detta en del av promenaddräkterna, som företedde en på en gång elegant och diskret bild i det hela,

Herr Blom bockar sig med molnöljd panna för chefen. — Vore det möjligt att få gå en timme tidigare i dag?
 — Varför det då?
 — Jo, se vi ha dragit in jungfrun, och min hustru vill att jag skall komma hem i eftermiddag mellan det ännu är ljus och hjälpa henne att piska salongsmattan.
 — Nej, herr Blom kan inte få edigt.
 Herr Blom strålar upp: Tackar njukast!!

I en ärad göteborgskollega läses följande storstadsnotis:
 "Brandchefen varnar såväl den åkande som den gående allmänheten att hålla sig i vägen, då brandläraren i utryckningsdräkt färdas genom staden, då olyckor annars lätt kunna inträffa."
 Ha vi möjligen att befara utbrottet av en eldsvådeepidemi?!

En utmärkelse, som fanns inom hans synkrets då. Nu ägde han själv fastigheter, var förmögen och ansågs såsom "fin karl". Man hade lätt honom förstå, att det var en ära om han ville komma, och smickrad av artigheterna hade han beslutat att gå.

Däruppe hos värdinnans mötte han den gamla välkända samlings. Amanuensen, som spelade violin och vitzade, vinhandlaren med sin tjocka fru, den lille melankoliske bankkamreren, som var gift, ehuru frun aldrig syntes vid hans sida, utan endast tycktes existera för honom i svindlande räkningar, som han aldrig lyckades betala, den guldlockige urmakaren, numera lätt gråsprängd samt den gamla, alltför jämt levnadsglada värdinnan med sina två ogifta döttrar. Den yngsta, snart 50-åriga dotterns docka satt fortfarande såsom den gjort snart ett halvt sekel i soffan i förmaket, iförd samma starka skära klädning hon alltid haft.

Vad han tyckt att allt detta varit förmänt och underbart en gång. Och nu...

Smitta
 kan lätt spridas genom dåligt tvättat linne. Döda smittofröna genom kokning med Tomtens Tvättpulver.

6 Korsgatan 6
Linoleum mattor
 Bäst & billigast
 Linoleumbolaget
 Jönsson, Frändberg & Co
 Tel. 20233

De bästa HANDSKAR
 och det rikaste urval
 Drottningg. 42 **HANDSKOMPANIET** Tel. 15378

Promenad-Strumpor

För Damer

Prima engelska hollye. Smal- och bredrandig ribbstickning. Släta enfärgade samt med nya randiga fantasimönster.
 Alla färger.
 2.50 3.25 3.85 4.50 5.25 6.25

A. Jönsson & Co.
 Specialaffär för Tricotvaror.
 50 Kungsgatan 50 — 10 Linnégatan 10

Ett paket Rinso
 och en balja ljumt vatten är allt som behövs för veckans tvätt

Det är onödigt att koka kläderna
 om man använder Rinso. Genom att lägga kläderna i blöt i en ljum Rinso-lösning över natten och genom att skölja dem väl morgonen därpå bliva de rena och snövita. Endast de smutsigaste ställena behöva gnuggas lätt mellan händerna. På grund av dess absoluta renhet lockar Rinso av sig själv bokstaveligen ut smutsen utan kokning och utan gnuggning. Det reducerar arbetet till minsta möjliga och sparar bränsle.

Rinso
 SUNLIGHT SÄPTVÄL AKTIEBOLAG, GÖTEBORG

Nemesis.
 En verklighetsbild. — Av P. B.

Historien är så tendentiös som endast verkligheten kan vara. Den visar, hur en handling på ett ställe av livets väg plötsligt kan återupstå och möta människan på någon annan plats på vägen längre fram och då såsom en fruktansvärd anklagare.

Herr Norelli hyste emellertid ej den minsta fruktan för framtiden denna afton, historien börjar. Han undrade endast, hur han skulle få kvällen att gå. Med framgången hade han liksom avlägsnats från alla dem, som utgjort hans forntida umgänge. Och likväl — när han steg innanför den låga, breda porten i det gamla välbekanta landshövdingehuset, strömmade minnena från gångna tider på honom, och han greps ofrivilligt av samma högtidliga känsla, som fordom fyllt honom i denna port, då han vid föräldrarnas sida fått gå på kalas hos värdinnans. Det var den hög-

Han skred självsäker fram, den sist anlände, njutande av den effekt han gjorde, inläggande en smula nedlåtenhet mot de gamla herrarna, som en gång lagt sin hand på hans huvud.

Men plötsligt stannade han helt överraskad och frågande. En ung dam, som han vid inträdet icke observerat, hade rest sig från pianostolen, väntande såsom han på presentationen.

Hans bugning blev artigare än förut, djupare och vördnadsfullare. Det halvt överlägsna, stereotypa leendet stelnade på hans läppar, mjukades liksom upp genom den varma känslovåg, som genomböljade hans bröst, medan samtidigt en tanke lika klar som förvirrade genomblixtrade hans hjärna:
 Hon eller ingen!
 Han blev med ens som förvandlad. Hela aftonen försjönk han gång på gång i ett drömande, förstulet betraktande. Han såg för första gången sitt ideal. En ädelt kvinnlig huvudform med hög och ren panna, stora mörkblå, allvarligt undrande ögon, en späd smärt-

gestalt, vars skära jungfrulighet tycktes brinna i den fina, klara rodnaden på hennes kinder.

Rysande och betagen hörde han henne spela och sjunga. Stämman var hennes gestalt lik, bävande, klingande, ren.

Han blev sällsam till mods. Vek och tyst. Han undvek spelborden och tyckte att cigarren smakade fadd. Utan att frägar fick han veta vad han ville: att den unga kvinnan var sina föräldrars enda barn och att hon undervisade i musik.

På aftonen följde han henne hem och talade upprörda ord under stjärnorna. Innan de skildes hade han fått hennes löfte om ett återseende. Och innan månaden gått hade de i hemlighet växlat trohetseden.

På detta följde inbjudan till hennes hem.

Han kom i festdräkt och med rosor. Rosor som han förälskad tryckte i hennes famn, medan de förstulet växlade en bävande ömhetsbetygelse, mun mot mun, därute i tamburen.

Han hade aldrig sett hennes för-

